

Mapa noční oblohy

Mapa noční oblohy znázorňuje pozorovatelná souhvězdí dne 16. října ve 20:00 hodin SEČ na souřadnicích 50° severní šířky a 15° východní délky za ideálních podmínek (bezoblačná obloha a malé světelné znečištění). Mapa je orientována tak, že sever je nahoře.

Informace pro návštěvníky

Upozorňujeme, že z bezpečnostních důvodů není možné vstupovat do sálu digitálního planetária po začátku programu.

Večerní programy jsou obsahově zaměřeny na dospělé návštěvníky a starší školní mládež.

Změna programu vyhrazena.

Vstupné 30 až 90 Kč dle druhu programu a věku návštěvníka.

Budova digitálního planetária se spolu s pokladnou otevírá 30 minut před začátkem programu. Z důvodu omezeného počtu míst v sále digitálního planetária využijte k zajištění vstupenky na program vstupenkový portál města Hradce Králové HKPoint nebo Turistické informační centrum na Eliščině nábřeží. V pokladně digitálního planetária je možné zakoupit vstupenky pouze za předpokladu, že zbývají ještě z předprodeje.

Budova hvězdárny se spolu s pokladnou otevírá 15 minut před začátkem programu. Vstupenky na program, který probíhá pouze na hvězdárně (pozorování), lze zakoupit až na místě.

Pro osoby s omezenou schopností pohybu jsou v přízemí digitálního planetária z úrovně okolní komunikace bezbariérově přístupné prostory expozice ve foyer, projekčního sálu a toalet.

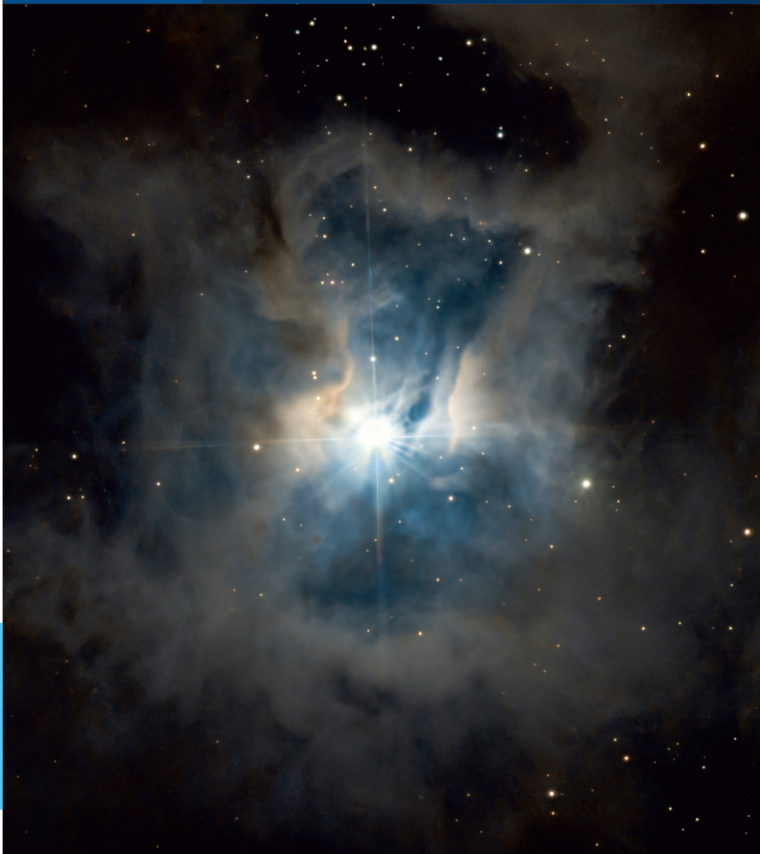
Všechny návštěvníky žádáme, aby dodržovali pokyny pracovníků zajišťujících program a ustanovení Návštěvního řádu. Děkujeme Vám za pochopení, toleranci a vzájemnou ohleduplnost.

Pro skupiny minimálně 20 osob nabízíme možnost realizace programu v odpoledních a večerních hodinách v pracovních dnech v době mimo pravidelné programy pro veřejnost. Více informací: ☎ 495 264 087

Hvězdárna a planetárium v Hradci Králové
Zámeček 456/30, 50008 Hradec Králové
☎ +420 495 264 087 ☎ +420 495 270 959
☎ +420 737 456 777 ✉ astrohk@astrohk.cz
www.astrohk.cz

**HVĚZDÁRNA
A PLANETÁRIUM**
v Hradci Králové

MĚSÍČNÍK

říjen 2025

Program

Středy

Večerní program | 18:30 **s pořadem Voyager**

🕒 90 minut | 📍 digitální planetárium

Večerní pozorování | 20:30

🕒 60 minut | 📍 hvězdárna | 📡 jen za jasné oblohy

Pátky

Podvečerní program pro děti | 16:30 **aneb Planetárium pro nejmenší**

pořad vhodný pro diváky ve věku od 5 do 8 let v doprovodu dospělé osoby

🕒 60 minut | 📍 digitální planetárium

Večerní program | 18:30

s pořadem Zatmění – okamžiky úžasu

🕒 90 minut | 📍 digitální planetárium

Večerní pozorování | 20:30

🕒 60 minut | 📍 hvězdárna | 📡 jen za jasné oblohy

Soboty

Pozorování Slunce | 14:00

🕒 30 minut | 📍 hvězdárna | 📡 jen za jasné oblohy

Odpolední program pro děti | 15:30 **s pohádkou Polaris**

pořad vhodný pro diváky ve věku od 8 let v doprovodu dospělé osoby

🕒 90 minut | 📍 digitální planetárium a hvězdárna

Večerní program | 18:30

s pořadem Cesta za miliardou sluncí

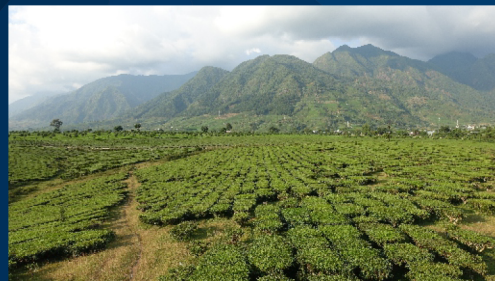
🕒 90 minut | 📍 digitální planetárium

Večerní pozorování | 20:30

🕒 60 minut | 📍 hvězdárna | 📡 jen za jasné oblohy

Další akce

| 16. 10. 18:00 | **Sám na PUNK ve Vietnamu** **Martin Hložák**

Zveme vás na komentované promítání o dobrodružné dvouměsíční cestě po Vietnamu. Jde to jen se skromným osmikilovým batohem? Jaké to je nocovat v buddhistickém chrámu nebo v bambusovém srubu s místními obyvateli na horách? Jak to funguje ve vietnamských rodinách? Přijďte se inspirovat a poznat Vietnam z jiné perspektivy.

Zdroj: Martin Hložák 📍 planetárium

| 28. 10. 15:00 | **Halloweenský kvíz pro děti**

Máte rádi Halloween? A k tomu i vesmír? Přijďte si k nám zasoutěžit, zkusit svůj odhad, trochu se i pobavit a něco se dozvědět. Budou také nějaké ty pokusy! Chytrý telefon s sebou!

| 28. 10. 18:00 | **Halloweenský kvíz**

Chcete se dozvědět zajímavosti z vesmíru a zároveň se pobavit? Připravili jsme pro vás Halloweenský hvězdný kvíz, který v sobě spojuje fascinující fakta o vesmíru s atmosférou Halloweenu a Dušiček.

Přijďte se nechat překvapit vesmírnými historkami, které možná pobaví, vyděsí, nebo dokonce znechutí! U každé otázky si můžete anonymně tipnout správnou odpověď z našich často šlených možností. Pořad je vhodný pro dospělé a mládež od staršího školního věku. Nezapomeňte si s sebou vzít chytrý telefon!

Zdroj: JPL-Caltech/NASA

Foto měsíce

Na říjnové noční obloze lze v souhvězdí Kefea nalézt nádhernou reflexní mlhovinu Iris, česky zvanou Kosatec. Vizuálně spíše nenápadný objekt, odborně označený jako NGC 7023, se nachází přibližně 1 400 světelných let od Země. Protože si tyto vzdálenosti umíme jen těžko představit, používají se v popularizaci různé příměry. Tak například pro milovníky koček: jde o 44 trilionů koček domácích, počítáme-li s konstantní velikostí ideální kočky ve vakuu 30 cm a s dlouhou číselnou škálou. Snad to pomohlo a příště zkusíme další příměr...

V centru této velmi mladé mlhoviny leží hvězda SAO 19158, která svítí na prachová oblaka, z nichž sama vzešla. S průměrem kolem šesti světelných let (cca 190 miliard koček domácích) patří Iris mezi dobře prostudované objekty. Vědci v jejím okolí detekovali složité uhlíkaté sloučeniny, které jsou předmětem výzkumu v oboru astrochemie.

Přestože mlhovina Iris pouhým okem viditelná není, její jemně zářící struktura se naplno ukáže při delší expozici na fotografiích. Nejvhodnější podmínky pro její pozorování nastávají právě na podzim, kdy souhvězdí Kefea kulminuje vysoko nad obzorem.

Použitá technika:

Newton 254/1200, astronomická kamera ZWO ASI 585 MC Pro.

Zdroj: HPHK/ Michal Šrejber a Marek Tuší

Výstavy

Výstavy jsou přístupné v rámci programů probíhajících v prostoru digitálního planetária, případně hvězdárny.

Vesmír očima dětí | 📍 digitální planetárium

Výstava dětské tvorby ze Základní školy Milady Horákové, která vznikla při příležitosti 10. výročí otevření digitálního planetária.

Krása fyziky / fyzika krásy | 📍 digitální planetárium

Výstava Krása fyziky / fyzika krásy si klade za cíl ilustrovat jinou stránku fyzikálních jevů kolem nás. Snaží se, aby divák otevřel oči a pozoroval, jaké zázraky se dějí přímo před ním. Autorem většiny fotografií a textů je profesor Tomáš Tyc z Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity.

Papírové modely

kosmické techniky | 📍 digitální planetárium

Papírové modely Petra Baldy a Miloše Drábka.

Světelné znečištění | 📍 hvězdárna

autor: Radka Pavlíková a Pavel Kabrhel

Kosmické události - říjen 2025

Planety

Merkur	nepozorovatelný
Venuše	ráno nízko nad V obzorem
Mars	nepozorovatelný
Jupiter	ve druhé polovině noci
Saturn	po většinu noci kromě rána
Uran	po celou noc
Neptun	po většinu noci kromě rána

Měsíc

7. 10.	Měsíc v úplňku (4:47)
13. 10.	Měsíc v poslední čtvrti (19:12)
21. 10.	Měsíc v novu (13:25)
29. 10.	Měsíc v první čtvrti (17:20)

2. 10.	14 h	trpasličí planeta (1) Ceres v opozici se Sluncem
6. 10.	3 h	Měsíc v konjunkci se Saturnem
6. 10.	8 h	Měsíc v konjunkci s Neptunem
8. 10.	14 h	Měsíc v přízemí (359 808 km)
10. 10.	9 h	Měsíc v konjunkci s Uranem
11. 10.	0 h	Měsíc v konjunkci s α Tau (Aldebaran)
11. 10.	1 h	Jupiter v konjunkci s β Gem (Pollux)
13. 10.	24 h	Měsíc v konjunkci s Jupiterem
14. 10.	0 h	Měsíc v konjunkci s β Gem (Pollux)
16. 10.	19 h	Měsíc v konjunkci s α Leo (Regulus)
18. 10.	8 h	trpasličí planeta (136 199) Eris v opozici se Sluncem
19. 10.	20 h	Měsíc v konjunkci s Venuší
21. 10.		maximum meteorického roje Orionid (ZHR 20)
24. 10.	0 h	Měsíc v odzemí (406 462 km)
29. 10.	22 h	Merkur v největší východní elongaci

Časové údaje jsou uvedené v SEČ.

Zdroj: Rozehnal, J. aj. *Hvězdářská ročenka 2025*